EXTRA

1806.

VRIESCHE COURANT.

ZATURDAG DEN 15 NOVEMBER.

FRANKRYK.

PARYS *den* 8 *November*. Heden zyn hier de navolgende nieuwe berichten van onze Groote Armée publiek gemaakt:

DRIE-EN-TWINTIGSTE BULLETIN VAN DE GROOTE ARMéE.

BERLIN *den* 30 *October* 1806.

„ Het is den Hertog van Weimar gelukt, te Havelberg de Elve te passeren. De Marschalk *Soult* heeft zich den 29 op Rathnau en den 30 op Wertenhausen begeven.

„ Den 29 was de Colom van den Hertog van Weimar te Rhinsberg, en de Marschalk Prins *van Ponte-Corvo* te Furstemberg. Er is geen twyffel aan of die 14,000 Man zyn gevallen of vallen in dit oogenblik in handen der Fransche Armée. Van eenen anderen kant verliet de Generaal *Blucher* des morgens van den 29, met 7000 Man Rhinsberg, om zich naar Stettin te begeven. De Marschalk *Lannes* en die Groothertog *van Berg* hadden drie marschen op hem vooruit. Deze Colom is in onze magt of zal het binnen tweemaal 24 uuren zyn.

„ Wy hebben in het laatste Bulletin melding gemaakt, dat de Groothertog *van Berg* in de Affaire van Prentzlow den Prins *van Hohenlohe* en zyne 17000 Man de Wapenen had doen nederleggen. Den 29 heeft eene Vyandlyke Colom van 6000 Man in de handen van den Generaal *Milhaud* by Passewalk gecapituleerd. Dit geeft ons nog 2000 gezadelde en getoomde Paarden, met de Sabels. Zie daar dan meer dan 6000 Paarden, welke de Keizer na zyne Cavallery geheel van Paarden voorzien te hebben, nog te Spandau heeft.

„ De Marschalk *Soult* te Rathnau aangekomen zynde, heeft aldaar 5 Escadrons Saxische Cavallery ontmoet, welke om eene Capitulatie gevraagd en getekend hebben. Dit is nog 500 Paarden voor de Armée.

„ De Marschalk *Davoust* is te Frankfort de Oder gepasseerd. De Beyersche en Wurtemburgsche Bondgenoten zyn, onder de bevelen van Prins *Jerôme*, van Dresden naar Frankfort op marsch.

„ De Koning van Pruissen heeft de Oder verlaten en is de Weichsel gepasseerd; hy is te Graudentz. De Steden van Silesien zyn zonder Garnisoen en zonder voorraad. Het is waarschynlyk dat de Stad Stettin binnen kort in onze handen zal vallen. De Koning van Pruissen is zonder Armée, zonder Artillery, zonder Geweeren. Het is veel als men op 12 à 15,000 Man schat, het geen hy aan de Weichzel nog heeft kunnen verzamelen. Niets is zonderlinger dan de tegenwoordige bewegingen. Het is eene zoort van jagt, waarin de ligte Cavallery, die van de Legercorps op den uitkyk uitgezonden word, geduurig van den weg word afgebragt door Vyandlyke Colommen, die agter haar afgesneden geraken.

„ Tot op dit oogenblik hebben wy honderd vyftig Vaandels, waaronder die, welke geborduurd zyn door de schoone Koningin zelve; eene schoonheid, die zo rampzalig voor de Volken van Pruissen is, als het Héléna was voor de Trojanen.

„ De Gend'armes der Garde zyn Berlin doorgetrokken om zich als Krygsgevangenen naar Spandau te begeven. Het Volk, dat hen voor eenige weken nog zo hoogmoedig gezien had, heeft ze nu in hunne gantsche vernedering gezien.

„ De Keizer heeft heden eene groote Parade gehouden, welke van 's morgens elf uuren tot 's avonds zes uuren geduurd heeft. Hy heeft geheel zyne Garde te Voet en te Paard, en de schoone Regimenten Carabiniers en Curassiers der Divisie *Nansouty* in de byzonderheden bezigtigd; hy heeft verscheiden Promotien gedaan, zich van alles in het breede latende onderrigten.

„ De Generaal *Savary* heeft reeds met twee Regimenten Cavallery het Corps van den Hertog van Weimar agterhaald, en dient tot gemeenschap om berigten aan den Groothertog *van Berg*, aan den Prins *van Ponte-Corvo* en aan den Marschalk *Soult* te doen komen.

„ Men heeft van de Staten van den Hertog van Brunswyk bezit genomen. Men gelooft dat die Hertog naar Engeland gevlugt is. Alle zyne Troepen zyn ontwapend. Indien hy te regt den haat van het Fransche Volk verdiend heeft, hy heeft ook dien van de Pruissische Natie en Armée verdiend; van die Natie, die hem verwyt, een der bewerkers van den Oorlog te zyn; van die Armée, die zich over zyne manœuvres en zyn Militair gedrag beklaagt. De verkeerde berekeningen der jonge Gend'armes zyn vergeeflyk; maar het gedrag van dezen Prins, in den ouderdom van 72 Jaaren, is eene vlaag van zinneloosheid, en waarvan het voor hem noodlottig gevolg geen beklag zal verwekken. Wat zal dan de ouderdom eerbiedwaardigs bezitten, indien zy, by de gebreken van haare Jaaren, de grootspraak en onbezonnenheid der Jeugd voegd?"

De Capitulatie van de 6000 Man, waarvan in het 23ste Bulletin gesproken word, is den 29 October tusschen den Brigadier *Hagel*, commanderende het Regiment *Treuenfels* en de door den Prins *van Hohenlohe* afgezonden Colom, en den Lieutenant-Collonel *Guillaume* van het 13de Regiment Jagers te Paard, in naam des Generaals *Milhaud*, getekend geworden, en bepaalt, dat de geheele Colom voor het 13de Regiment Jagers en het 9de Dragonders de Wapenen zal neerleggen en Krygsgevangen zyn; dat nogthans de Officieren hunne Paarden en Bagages behouden en op hun woord van eer ontslagen zullen worden.

De andere Capitulatie, waarvan insgelyks in dit Bulletin gesproken word, namelyk die van het Corps Saxische Troepen dat zich den 29 October te Rathenau aan den Marschalk *Soult* heeft overgegeven, bepaalt, dat dezelven zich, (aangezien zy, in de overtuiging van eene bestaande overeenkomst tusschen Keizer *Napoleon* en hunnen Keurvorst, welke niet aan het herstel des Vreedes met Saxen laat twyffelen, zich vrywillig in het Hoofdkwartier des Marschalks *Soult* hebben komen overgeven,) met Geweer, Wapenen en Bagages naar Dessau kunnen begeven, onder verpanding nogthans van hun woord van eer, dat zy, zo die overeenkomst niet bestond, evenwel niet meer tegen Frankryk of zyne Bondgenoten dienen zullen, en, op de eerste aanmaning, hunne Wapenen en Paarden aan de Fransche Armée zullen uitleveren. By deze Capitulatie is verder den weg bepaald, dien gezegde Troepen volgen moeten, om den 1 November te Dessau te zyn; en, eindelyk, eenen staat van dezelve Troepen opgemaakt, waar uit blykt, dat dezelve bestaan uit 51 Officieren, 515 Onder-Officieren en Gemeenen, en 486 Paarden.

VIER-EN-TWINTIGSTE BULLETIN VAN DE GROOTE ARMéE.

BERLIN *den* 31 *October* 1806.

„ Stettin is in onze magt. Terwyl de linker Vleugel van den Groot-Hertog *van Berg*, door den Generaal *Milhaud* gecommandeerd, eene Colom van 6000 Man te Passewalk de wapenen deed nederleggen, sommeerde de rechter Vleugel, door den Generaal *Lasalle* gecommandeerd, de Stad Stettin tot de overgave, en lag haar de hier neven gevoegde Capitulatie op. Stettin is eene Stad, in goeden staat, wel gewapend, en van Palisfaden voorzien, 160 stukken Geschut, aanzienlyke Magazynen, een Garnisoen van 6000 man schoone Troepen krygsgevangen, veele Generaals, dit is de uitslag der Capitulatie van Stettin, welke zich niet laat verklaren dan door de uiterste verslagenheid, welke de verdwyning der groote Pruissische Armée aan de Oder en in alle Landen, aan den rechter Oever gelegen, veroorzaakt heeft.

„ Van geheel die schoone Armée van 180,000 Man is niets de Oder gepasseerd. Alles is genomen, gedood of dwaalt nog tusschen de Elve en Oder om, en zal binnen vier dagen krygsgevangen gemaakt zyn. Het getal dier Krygsgevangenen zal byna 100,000 Man bedragen. Het is onnodig om het gewigt aan te tonen van de neming der Stad Stettin, eene der meest commerciëerende Plaatzen van Pruissen, en welke aan de Armée eene goede Linie van operatien verzekert.

„ Zodra de Colommen van den Hertog van *Weimar* en van den Generaal *Blucher*, die rechts en links zyn afgesneden en van agteren vervolgd worden, zich overgegeven zullen hebben, zal de Armée eenige dagen rust nemen.

„ Men hoort nog niet van de Russen spreken. Wy verlangen sterk dat er een 100,000 van mogen komen. Maar het gerucht van hunnen marsch is eene ware grootspraak. Zy durven ons niet te gemoet komen. De dag van Austerlitz vertoont zich voor hunnen geest. Het geen de verstandige Lieden verontwaardigd, is, Keizer *Alexander* en zyn dirigerende Senaat te horen zeggen, dat het de Bondgenoten zyn die geslagen zyn geworden. Geheel Europa weet, dat er in Rusland geene Familien zyn die niet rouw dragen; en het is niet het verlies der Bondgenoten, dat zy betreuren. 195 Stukken Russiesch Geschut, die genomen en te Straatsburg zyn, zyn geen Kanonnen der Bondgenoten. De 50 Russische Vaandels, die in de Lieve Vrouwe Kerk van Parys zyn opgehangen, zyn geen Vaandels der Bondgenoten. De benden Russen, die in onze Hospitalen gestorven zyn of in onze Steden gevangen zitten, zyn geen Soldaten der Bondgenoten.

„ Keizer *Alexander*, die te Austerlitz en te Wischau over zulk een groot Leger-corps commandeerde, en zo veel geraas maakte, commandeerde de Bondgenoten niet.

„ De Vorst, die gecapituleerd en zich verbonden heeft om Duitschland met geforceerde marschen te ontruimen, was ongetwyffeld geen geallieerd Vorst. Men kan niet dan de schouders ophalen op het horen van zulke lage bedriegeryen. Zie daar het gevolg van de zwakheid der Vorsten en van de omkoopbaarheid der Ministers. Het was veel eenvoudiger voor Keizer *Alexander* geweest, het Vredes-Verdrag, dat zyn gevolmagtigd Minister gesloten had, te bekragtigen, en daar door de rust aan het vaste Land te schenken. Hoe langer de Oorlog dure, hoe meer het harsenschimmige van Ruslands magt zal verdwynen, en zy zal eindigen door vernietigd te worden; zo zeer het aan de Staatkunde van *Catharina* gelukt was om haare magt een groot gerucht te doen maken, zo zeer zal de buitensporigheid en de dwaasheid der tegenwoordige Ministers haar in Europa belachlyk doen worden.

„ De Koning van Holland is den 21ste met de Voorhoede van het Leger van het Noorden te Gottingen aangekomen. De Marschalk *Mortier* is den 26ste met de twee Divisien van het 8ste Corps der groote Armée, gecommandeerd door de Generaals *Lagrange* en *Dupas*, te Fulda aangekomen.

„ De Koning van Holland heeft te Munster, in het Graafschap van de Mark en andere Pruissische Staten, Magazynen en Artillery gevonden.

„ Men heeft te Fulda en te Brunswyk de wapenen van den Prins van Orange en die van den Hertog weggenomen. Die beide Prinsen zullen niet meer regeeren. Zy zyn de voornaamste aanleggers dezer nieuwe Coalitie.

„ De Engelschen hebben geen Vreede willen maken; zy zullen dien maken; maar Frankryk zal meer Staten en Kusten in zyn fœderatif-stelsel hebben.

„ Zie hier het rapport, door den Prins *van Hohenlohe* aan den Koning van Pruissen geschreven na de capitulatie van zyn Leger-Corps, en welk rapport onderschept is geworden:

AAN ZYNE MAJESTEIT DEN KONING.

„ Ik heb het geluk niet gehad om met de my toevertrouwde Armée de Oder te kunnen passeeren, en dezelve alzo aan de vervolgingen van den Vyand te onttrekken. Na, ten gevolge van de moeyelykste marschen, in den omtrek van Botseborg aangekomen te zyn, en op het punt staande om dien uitgang te passeeren, ten einde Prentzlow te bereiken, bevond ik hem dien zelfden avond door den Vyand bezet. Offschoon geslaagd zynde in denzelven te forceeren, zo vond ik nogthans niet goed om mynen togt directlyk voort te zetten, myne Cavallery zonder Fourage en uiterst afgemat zynde, en tegen het aanbreken van den dag eenen aanval te wagten hebbende, waarvan de ongelukkige uitslag zeer te vrezen was; ik wendde my gevolglyk zo schielyk mooglyk links en bereikte in den nagt de ommestreken van Schonemark. Ik had van 's morgens 2 uuren af aan bevolen, om den Vyand sterke Patrouilles te gemoet te zenden: die Patrouilles kwamen terug, zonder hem gezien te hebben. Om niet in de fuik [in eenen weg of plaats zonder uitgang] te vallen, zond ik nog eene Patrouille tot aan Prentzlow. Door deze vernam ik, dat zich nog geen Vyand aan dien kant vertoond had. Ik zette my toen derwaards in aantogt, en hoopte daar Brood en Fourage te vinden; alles om my riep daarom; het gebrek was ten top geklommen. Naauwlyks had ik de hoogten van Prentzlow bereikt, of de Vyand verscheen op mynen regter flank, men geraakte weldra slaags. De meerderheid van den Vyand en zyn Geschut noodzaakten my weldra tot den aftogt over Prentzlow; de hoop van daar Brood en Fourage te vinden was dus door zyne tegenwoordigheid verydeld. Vyandlyke Corps vertoonden zich op mynen regter flank. De Franschen, veel sterker dan ik in Cavallery en Artillery, maakten zich gereed om myn Centrum aan te tasten; verscheiden Battaillons waren zonder Patronen; eene geheele Battery ligt Geschut was verloren, en volgens het Rapport van den Collonel *Hozen*, bleven aan de meesten der overige Stukken niet meer dan 5 Cardoezen overig.

„ Ik was nog 7 uuren van Stettin, en zelfs allen schyn van onderstand op dien marsch was verdwenen. Van de Levensmiddelen te Lichen en van het Corps des Generaals *Blucher* afgesneden, zonder Cavallery welke in staat was om te vegten, dewyl de neerslagtigheid der Manschappen en de afgematheid der Paarden haar alle zelfvertrouwen hadden doen verliezen; zonder Ammunitie en bovenal zonder Levensmiddelen; om kort te gaan, overtuigd dat ik het leven van die handvol Volks zou opofferen, zonder eenig nut voor den dienst van uwe Majesteit, zo heb ik my aan myn ongelukkig lot onderworpen, en ik heb met den Vyand gecapituleerd. Ik ben in staat om myn gedrag in geheel dezen Veldtogt te regtvaardigen voor het oog myner tydgenoten en der nakomelingschap, voor de oogen van U. M. en voor myne eigen blikken, die ik met kalmte en helderheid op my zelven werpen kan.

„ Ik geloof te kunnen bewyzen, dat ik het ongelukkig Slagtoffer van de niet uitvoering myner eerste Plans geweest ben. Het ongeluk alleen, en niet de schande treft my. De meerderheid der Vyandlyke Cavallery had reeds grootdeels het Detachement van den Generaal *Schimmelpenning* vernield, en evenwel de mooglykheid van mynen aftogt berustte enkel op het aanwezen van dat Corps, hetwelk alle Bruggen over de Rhinau, de Havel en het Kanaal van Finaw moest verbranden.

„ Ik heb eene Armée aangevoerd, die, Brood, Ammunitie en Fourage missende, eenen moeyelyken doortogt maken moest, door eenen Kreits, in welken de Vyand aan alle kanten in beweging was. De onmooglykheid van de uitvoering hing niet van mynen yver of goeden wil af, noch ook van de zaak in zich zelven of van de onvolledigheid myner maatregelen. Men moet de uitgestrektheid myner ongelukken beklagen, en men kan my niet veroordelen. Ik houde aan my, om voor de voeten uwer Majesteit een omstandig verslag neêr te leggen, betreffende alle de gebeurenissen, die my zedert den 14 overstelpt hebben."

PRENTZLOW den 29 October 1806. F. L. PRINS VAN HOHENLOHE.

De Capitulatie van Stettin, welke by dit Bulletin gevoegd is, stelt de Vesting Stetting en het daar onder behorende Fort Preussen in handen der Overwinnaars, met de Schatkist en allen verderen daarin zich bevindende eigendom des Konings van Pruissen; zullende het Garnisoen met Krygseer uittrekken, de Onder-Officieren en Gemeenen gevanglyk naar Frankryk gevoerd worden, maar de Officieren, op hun woord van Eer, kunnen gaan werwaards zy willen, en tot dat einde van Fransche Paspoorten voorzien worden.

TE LEEUWARDEN, ter Drukkery van JOHANNES SEYDEL en MATTHYS KOON.